

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за конкурс за докторантура в УНСС

по професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, докторска програма „Социално управление“

ПЪРВИ МОДУЛ

ТЕМИ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ТЕСТ

1. ВЪВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЯТА НА УПРАВЛЕНИЕТО.

- 1.1 Предмет, подходи и връзки на управлението с други сфери на научното познание
- 1.2 Развитие на управлението като научна област и академична дисциплина
- 1.3 Фундаментални концепции, лежащи в основата на управлението.

2. ОСНОВНИ ФУНКЦИИ В УПРАВЛЕНИЕТО.

- 2.1 Процес на планиране.
- 2.2 Процес на организиране.
- 2.3 Процес на ръководене и мотивация.
- 2.4 Процес на контролиране.
- 2.5 Взаимодействие и взаимовръзка между основните управленски функции

3. ПРОЦЕС НА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ.

- 3.1 Същност и цели.
- 3.2 Основни етапи.
- 3.3 Методи и техники.
- 3.4 Роля на информацията в процеса: риск при вземането на решения.

4. КОМУНИКАЦИИ В УПРАВЛЕНИЕТО.

- 4.1 Същност, цели и задачи на комуникациите в управлението. Базов комуникационен модел.
- 4.2 Структура на комуникационната система в организацията. Вътрешни и външни комуникации.
- 4.3 Целеви групи и публики.
- 4.4 Комуникационни стратегии. Социална отговорност на бизнеса.
- 4.5 Комуникационна програма.

5. БИЗНЕС КОМУНИКАЦИИ.

- 5.1 Комуникационни умения и компетентности.
- 5.2 Основни правила на речта – писмена и устна. Комуникационни стилове.
- 5.3 Документооборот. Основни видове документи.
- 5.4 Форми на бизнес комуникацията: събрания и съвещания, делови събития.
- 5.5 Бизнес етикет и протокол – същност и основни елементи.

6. ПОДХОДИ И МОДЕЛИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА.

- 6.1 Видове подходи – реактивен и проактивен.
- 6.2 Модели за осъществяване на промените – същност, елементи, структура, основни взаимозависимости, организационни задачи.
- 6.3 Възможности за приложение на моделите.
- 6.4 Ограничения при тяхното използване.

- 7. МЕТОДИ ЗА СТИМУЛИРАНЕ НА ПРОМЕНИТЕ В ОРГАНИЗАЦИЯТА.**
 - 7.1 Видове методи. Предимства и ограничения.
 - 7.2 Готовност на хората за промяна.
 - 7.3 Области на приложения на методите.
 - 7.4 Разработване на нестандартни ситуации за промяна.

- 8. МОДЕЛ НА ПРОЦЕСА НА БЮДЖЕТНО ПЛАНИРАНЕ В ОРГАНИЗАЦИЯТА.**
 - 8.1 Обща характеристика на процеса на бюджетно планиране в организацията
 - 8.2 Бюджетен период.
 - 8.3 Бюджетът – същност и характеристики.
 - 8.4 Ключови характеристики на бюджетното планиране в организацията

- 9. МОДЕЛ НА ПРОЦЕСА НА БЮДЖЕТЕН КОНТРОЛ В ОРГАНИЗАЦИЯТА.**
 - 9.1 Общо описание на процеса на бюджетен контрол в организацията
 - 9.2 Основни принципи на бюджетния контролен процес в организацията.
 - 9.3 Процедури и субекти на бюджетния контролен процес в организацията.
 - 9.4 Определяне на отклоненията в бюджетния контролен процес.

- 10. ПРОЕКТНО УПРАВЛЕНИЕ – КОНЦЕПЦИИ, ПОДХОДИ, ПРИНЦИПИ.**
 - 10.1 Същност на проекта и проектното управление.
 - 10.2 Значение и развитие на проектното управление.
 - 10.3 Фактори, влияещи върху проектното управление и неговият успех.
 - 10.4 Проектно-ориентираните организации: характеристика и управление.

- 11. ЖИЗЕН ЦИКЪЛ НА ПРОЕКТА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТНАТА ИНТЕГРАЦИЯ.**
 - 11.1 Жизнен цикъл на проекта според методологията на ЕС.
 - 11.2 Алтернативни подходи към жизнения цикъл на проекта.
 - 11.3 Планиране, бюджетирание, организиране, изпълнение, мониторинг, контрол и приключване на проекта.
 - 11.4 Управление на проектната интеграция.

- 12. АНАЛИЗ НА КОНКУРЕНТНИТЕ ПРЕИМУЩЕСТВА И СТРАТЕГИЧЕСКИ ИЗБОР.**
 - 12.1 Основни понятия и фактори, поддържащи устойчивостта на конкурентните предимства.
 - 12.2 Конкурентно предимство чрез глобална конфигурация и глобална координация.
 - 12.3 Конкурентни предимства, основани на местоположението на системата.
 - 12.4 Избор на глобална стратегия.

- 13. ТЕХНИКИ И МОДЕЛИ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ.**
 - 13.1 Портфейлни техники за анализ – Матрица на Игор Ансоф, БКГ матрица, Матрица на Джернъръл Илектрик МакКинзи
 - 13.2 Портфейлни стратегии по матриците
 - 13.3 Моделът на деловия анализ – PIMS
 - 13.4 Модел на Артър Д.Литъл – ADL.

14. ЕКСПЕРТНИ МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗИРАНЕ.

14.1 Същност на експертните методи. Области на приложение.

14.2 Метод „Делфи“. Организация на изследването. Обработка на резултатите. Анализ на получените резултати.

14.3 Използване на метода „Делфи“ за прогнозиране на борсови индекси и цени на акции.

15. МОДЕЛИ И МОДЕЛИРАНЕ В СИСТЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ.

15.1 Определения. Видове модели. Аналитични и имитационни модели.

15.2 Имитационно моделиране. Имитационен модел. Имитация.

15.3 Характерни черти, предимства, недостатъци и област на приложение на различните видове модели.

15.4 Управленски задачи, решавани с помощта на модели.

16. ПРИВЛИЧАНЕ, АНГАЖИРАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА

16.1 Методи за привличане и подбор на човешките ресурси

16.2 Методи за задържане на човешки ресурси

16.3 Работодателската марка като инструмент за привличане и задържане на таланти служители

16.4 Техники за ангажиране на служителите с организацията

17. ОБУЧЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

17.1 Необходимост от обучение на човешките ресурси

17.2 Видове методи за обучение

17.3 Процес на обучение

17.4 Управление на кариерата на човешките ресурси

18. СТРАТЕГИИ ЗА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ НА БИЗНЕСА

18.1. Необходимост от прилагане на стратегия за социална отговорност.

18.2. Цели на стратегията за социална отговорност

18.3. Стратегия за социална отговорност и заинтересованите страни

18.4. Реализиране на стратегията за социална отговорност

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

A.ОСНОВНА

1. Александрова, М., Проектно управление: проектно мислене и проектно действие, „Везни-4“, С., 2015

2. Кузманова, М., М.Александрова, Мениджмънт. Теория и практика, второ преработено издание. „Везни-4“, С., 2017

3. Кузманова, М., Управление на промените, С., УИ „Стопанство“, 2011

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
Факултет „Управление и администрация“
Катедра „Управление“

4. Ламбовска, М., Бюджетно управление на стопанската организация, „Експрес“, Габрово, 2015
5. Марчев 1.0, А., А. Марчев 2.0, Моделиране и прогнозиране в управлението, Евдемония Продъкшън, 2016 (http://basaga.org/basaga_files/MarchevMarchevMPU.pdf)
6. Мирчев, М., Н. Миронова, К. Радев, Организационно поведение, „Авангард Прима“, С., 2007
7. Стоянова, Цв., Стратегическо управление, „Авангард Прима“, С., 2015
8. Харизанова М., Н. Миронова. Основи на управлението, „Авангард Прима“, С., 2015
9. Харизанова М., Н. Миронова, Т.Кичева, Управление на човешките ресурси. Система, функции, политики, „Авангард Прима“, С., 2016
10. Certo, S.C., S.T. Certo, Modern Management: Concepts and Skills, Pearson Global Edition, 2016

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА

1. Симсонов, О., М. Ламбовска, Системи за управленски контрол, ИК на УНСС, С., 2016
2. Daft, R., R. Marcic, Understanding Management, 9th edition, Cengage Learning, 2015
3. Daft, R., Organization Theory and Design, 12th edition, Cengage Learning, 2015
4. Kloppenborg, T., Contemporary Project Management, South-Western College Publ., 2014
5. Hitt, M., R.D. Ireland, Strategic Management: Concepts and Cases, 12th edition, South-Western College Publ., 2016
6. Kidwell, D., D. Blackwell, Financial Institutions, Markets and Money, 12th edition, 2016

Първи модул на изпита се състои в тест със закрити въпроси. Всеки въпрос има по един верен отговор. Всеки верен отговор носи една точка. Минимален сбор точки за успешно решаване на теста: 40 %.

Време за решаване на теста: 60 мин./ 1 час.

ВТОРИ МОДУЛ

КАЗУС

Казусът се използва за комплексна проверка на аналитичното мислене на кандидата и способността му да интерпретира и прилага към конкретна практическа ситуация научни

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
Факултет „Управление и администрация“
Катедра „Управление“

подходи и знания по различни теми. Като изпитна форма казусът е особено подходящ за оценяване на:

- Нетрадиционна интерпретация на проблем;
- Алтернативни решения;
- Умението за формулиране на изводи, предложения или недостиг на информация, формулиране на нови идеи, ако те не фигурират в предварителните условия;
- Умения за избор на нетрадиционни подходи, стратегии, решения;
- Умения за преценка на риск, за откриване на противоречия в твърдения, представени като истина.

Като резултат от разработването на един учебен казус кандидатът трябва да оформи решението си в следната структура:

- Въведение – какъв е проблемът, връзка с други проблеми, източници, свързани теми и т.н.
- Изложение/решение – анализ на проблема и свързаните тематика, методика, ако е нужно, същинско решение, изводи и друга допълнителна информация; изложението може да е разделено на подточки;
- Заключение – представлява обобщение, набелязва главните изводи и препоръки.

При оценяването на казуса се отчитат начинът на разсъждение на кандидата, анализът на алтернативи за решение на проблема, познаването на теорията като аргумент в защита на различните позиции, умението за формулиране на изводи.

Всеки съответстващ на изискванията за решаване на казус отговор на въпрос към казуса носи 10 точки. Минимален сбор точки за успешно решаване на казуса: 40 %.

Време за решаване на казуса: 180 мин/3 часа.

Оценката от ПИСМЕНИЯТ изпит се формира като средна аритметична от двата модула при условие, че нито една от двете не е слаб 2.
